

Nemlig.com har sat den danske model under luppen

Med bødesystemer og præstationsovervågning har online-firmaet Nemlig.com udfordret fagbevægelsen.

Skrevet af Kasper Baatrup

De chauffører, der leverer dagligvarer fra Nemlig.com, har arbejdet under forhold, som efter dansk standard er uacceptable. Dagbladet Politiken har [afdækket](#), hvordan flere af onlinesupermarkedets chauffører har haft 15 timers arbejdsdage og arbejdet i månedsvis uden fridage. Et [sindrigt](#) system, hvor chaufføren får en bøde, hvis kunden modtager sin vare enten for tidligt eller for sent, er ligeledes blevet [afsløret](#).

Efter avisens afsløringer har Nemlig.com suspenderet bødesystemet.

Men chaufførernes arbejdsforhold er ikke det eneste, som har trukket uønsket opmærksomhed til Nemlig.com.

Lagermedarbejderne arbejder [angiveligt](#) under en overvågningsmekanisme, som får dem til at droppe toiletbesøg og drikkepauser.

“De beskrevne forhold er ikke bare umenneskelige, de er også [sundhedsskadelige](#),” har professor emeritus Helge Hvid, der har forsket i det danske arbejdsmarked i mere end 40 år, sagt til Politiken.

Fagforbundet 3F har [varslet](#) konflikt, hvis Nemlig.com samt netbutikkens underleverandører ikke [strammer sig an](#) og sikrer bedre arbejdsvilkår for medarbejderne.

For at forstå fagforbundets [trussel](#), er en introduktion til begrebet ‘den danske model’ nødvendig. Den danske model er en samlebetegnelse for indretningen af det danske arbejdsmarked. Forfatter og historiker Lars Kjølhede Christensen har beskrevet modellen som “makronbunden i den lagkage, der hedder velfærdsstaten”. Den siges at ligge til grund for den højt profilerede

under luppen:
under close scrutiny

bødesystemer:
punitive fines

præstationsovervågning:
productivity tracking

at afdække:
to uncover

sindrig:
ingenious

at afsløre:
to reveal

angiveligt:
supposedly

sundhedsskadelig:
harmful to health

at varsle:
to notify

at stramme sig an:
to make an effort

en trussel:
a threat

amerikanske demokrat og tidligere præsidentkandidat Bernie Sanders' beundring af Danmark.

Lidt **forsimplet** handler modellen om, at arbejdstagere og arbejdsgivere organiserer sig i forskellige foreninger, og at forholdene på arbejdsmarkedet **udmøntes** på baggrund af de aftaler - også kaldet overenskomster - som disse organisationer indgår. Spillereglerne mellem arbejdsmarkedets parter defineres af staten og holdes ajour til de såkaldte trepartsforhandlinger.

forsimplet:
simplified

at udmønte:
to implement

Overenskomsterne skal bl.a. **værne mod** strejker og konflikter såvel som sikre, at ufaglærte får en anstændig løn.

at værne mod:
to prevent

Den danske model er med til at minimere ulighed, og når den fungerer, som den gør, skyldes det, at danske arbejdstagere generelt er godt organiseret. To tredjedele er medlem af en fagforening, som på deres vegne forhandler løn, ferie, pension og andre forhold med arbejdsgiverens organisation.

Den fagforening, der har tegnet overenskomsten med Nemlig.com, er 3F. Når lagermedarbejderne hos Nemlig.com skal løbe for at nå at pakke varer ind, eller når de føler sig **nødsaget til** at arbejde videre, selvom de er tørstige eller skal på toiletet, **strider det imod** overenskomsten.

nødsaget til:
compelled to

at stride imod:
to go against

Hvad chaufførerne angår, har Stefan Plenge, direktør i Nemlig.com, fortalt, at de ikke er direkte ansat af Nemlig.com, men af **underleverandører** i form af vognmænd. Disse vognmænd får en bøde af Nemlig.com, hvis en kunde modtager en vare uden for det ønskede tidspunkt, men vognmændene sender **tilsyneladende** bøden videre til chaufføren. 3F vil derfor have lavet en overenskomst med underleverandørerne.

en underleverandør:
a subcontractor

tilsyneladende:
apparently

Men de kritisable arbejdsforhold på Nemlig.com ser ud til at **strække sig** flere år bagud. Politiken har således bragt en arbejdsmarkedsvurdering fra 2019, som viser, at to ud af tre af virksomhedens lagermedarbejdere dengang led af smerter forårsaget af deres arbejde.

at strække sig:
to stretch (back)

Mange af Nemlig.coms lagermedarbejdere er ansat på deltid. 3F har derfor annulleret en aftale om at virksomheden kan ansætte medarbejdere på deltid fremover. Sammenlagt har 3F altså lagt op til en efter dansk standard sjælden konflikt, hvis ikke forholdene for de ansatte **forbedres** snart.

at forbedre:
to improve

Kilder: Politiken, Berlingske, DR, Fagbladet Journalisten

1

Hvad vil det siges at noget 'er under luppen'?

2

Med ord såsom: 'bødesystemer', 'præstationsovervågning' og 'udfordret fagbevægelsen', hvad forventer du at artiklen handler om?

3

Find ud af hvad ordene, som alle er centrale ord fra artiklen, betyder. Diskuter jeres bud på betydning i klassen.

bøde

arbejdstager

anstændig løn

arbejdsforhold

arbejdsgiver

ulighed

arbejdsmarked

forening

forhandle

umenneskelig

overenskomst,

arbejdsmarkedsvurdering

konflikt

trepartsforhandling

aftale

arbejdsvilkår

strejke

fagforening

ufaglært

4

Efter diskussion: Skriv selv 3 sætninger, hvori du bruger nogle af ordene fra opgave 3.

a. _____

b. _____

c. _____

5

Læs artiklen, og forklar derefter med egne ord hvad 'Den danske model' er.

6

Skriv et kort resume af artiklens hovedpointer.

7

Diskussion: Kom med eksempler på hvilke fordele der fx er, når man bor i et land som betegnes, som en velfærdsstat.

8

I artiklen står disse adjektiver. Hvad er antonymerne?

umenneskelig > _____

uønsket > _____

sundhedsskadelig > _____

uacceptabel > _____

sindrig > _____

forsimplet > _____

organiseret > _____

sjælden > _____

I artiklen står der:

”...men vognmændene sender tilsyneladende bøden videre til chaufføren. 3F vil derfor have lavet en overenskomst med underleverandørerne...”.

Her bruges verbet 'lave' fordi det refererer til et produkt, en overenskomst. Indsæt 'gøre' eller 'lave' i nedenstående sætninger:

1. Hvad skal du _____ i weekenden?
2. Jeg skal have _____ min computer. Min bror ødelagde den i sidste weekend.
3. Hvad _____ din bror egentlig for tiden?
4. Han _____ noget arbejde for en fagforening.
5. Hvad har du tænkt dig at _____ med din computer?
6. Det ved jeg ikke. Jeg må prøve mig frem, ellers må en it-fyr se på den, og _____ den.
7. Hvad synes du vi skal _____ med vores sommerfest i år?
8. Jeg synes vi skal _____ en picnic som sidste år. Det var rigtig hyggeligt.

I artiklen står flere verber i passiv, bl.a.; **”...hvis ikke forholdene for de ansatte forbedres snart...”.**

Find ud af om der skal bruges en s-passiv eller blive-passiv i nedenstående sætninger:

1. Der må ikke _____ pauser i løbet af vagten. (holde)
2. Fagforeningerne _____ som stærke i forhandlingsprocessen. (betegne)

3. E-mailsene _____ inden for 24 timer af sekretæren. (læse)
4. Chefens anmodning _____ ganske hurtigt af den øverste ledelse. (besvare)
5. Cykler må ikke _____ op ad fabrikkens facade. (stille)
6. Jeg _____ af min chef i går. (rose)

11

Omskriv disse sætninger til passiv:

1. Man tænder arbejdscomputeren ved at trykke på knappen.

2. Man taler meget om den nye overenskomst.

3. Vagten ophævede den tidligere regel om tilstedeværelse efter kl. 16.

4. Kontoret besvarer forespørgsler i tidsrummet 10-12 på hverdage.

5. Den ny ledelse tog imod den nye medarbejder med stor glæde.

6. Man kan ikke bestille tid til massageordningen uden for arbejdstiden.

12

Gør sætningerne færdige:

1. Det er klogt at være medlem af en fagforening, fordi _____

2. Man kan bruge sin tillidsrepræsentant til forskellige ting, bl.a. _____

3. Når man er ufaglært, er man dårligere stillet med hensyn til _____

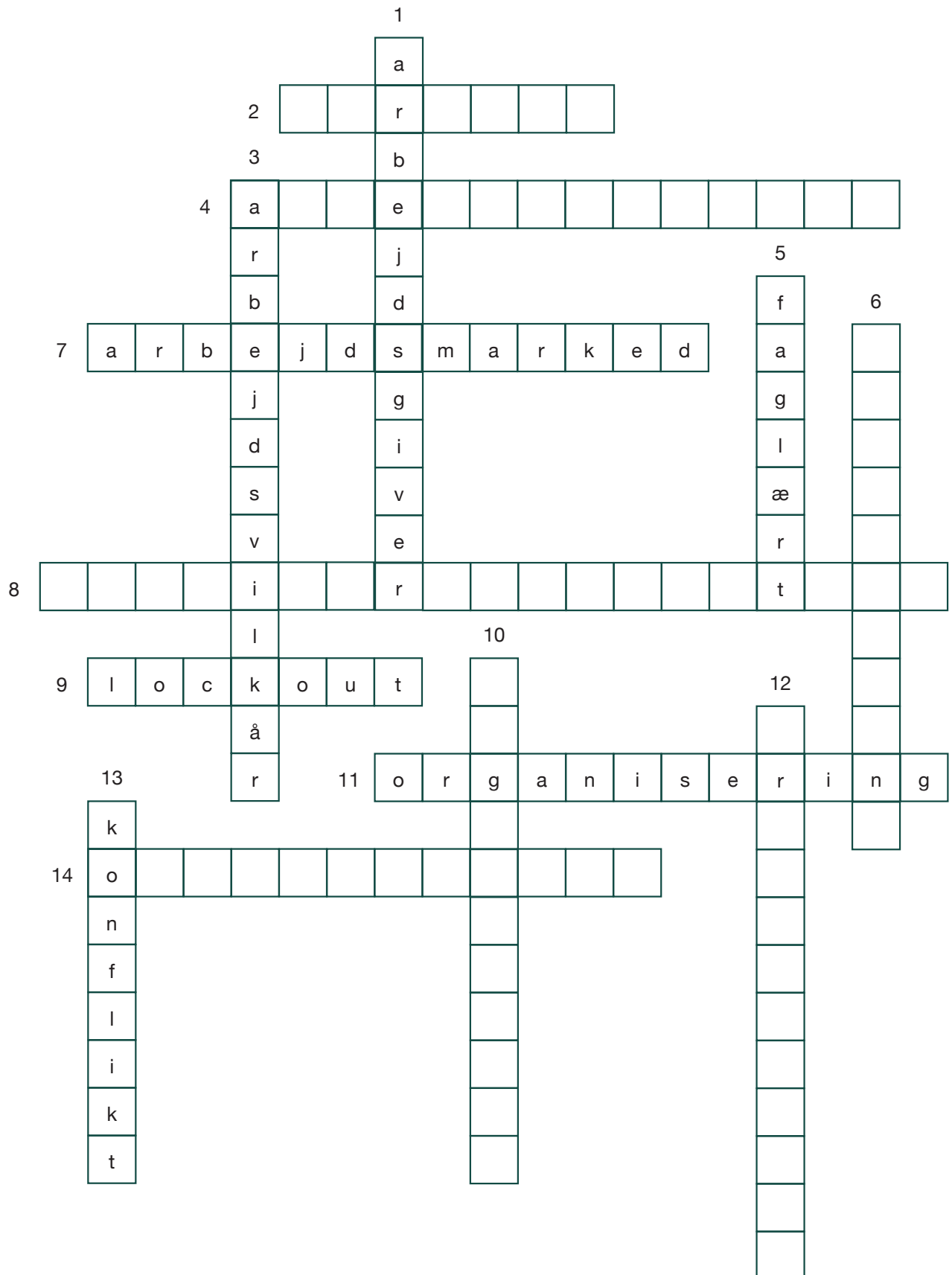
4. Ved en lønforhandling kan man fx fremhæve _____

13

Mundtligt: hvilke andre firmaer i Danmark, kender I til, som har kritisable arbejdsvilkår? Hvad kan man fx kritisere firmaerne for?

14

**Kløftopgave:
Forklar en række ord for hinanden uden at nævne ordene.
(Opgavearkene findes bagerst i opgavesættet.)**

B

